

Fremsat den 6. oktober 2021 af Jane Heitmann (V), Heidi Bank (V), Marie Bjerre (V), Karen Ellemann (V) og Stén Knuth (V)

Forslag til folketingsbeslutning om en national strategi mod ensomhed

Folketinget pålægger regeringen inden den 30. december 2021 at påbegynde det nødvendige arbejde, således at Danmark får en national strategi mod ensomhed, som kan

dæmme op for den stigende ensomhed blandt unge og ældre. Strategien mod ensomhed skal ligge færdig sommeren 2022 med en tilhørende handlingsplan.

Bemærkninger til forslaget

Alt for mange danskere er ufrivilligt alene, og ensomhed er en tiltagende udfordring, som udfordrer unge såvel som ældre (Ensomhed i Danmark – analyse af befolkningsdata fra 2017, Region Midtjylland, 2017). Selv om vi lever læn- gere, er det ikke nødvendigvis fulgt af større livsglæde, livsmod og livskvalitet.

Venstre ønsker at dæmme op for ensomheden, så ingen er ufrivilligt alene, uden at der er værktøjer til at hjælpe.

Venstre ønsker, at regeringen tager initiativ til en national strategi mod ensomhed med inspiration i den engelske mo- del og fremgangsmåde (»A Connected Society«, den briti- ske regerings strategi fra oktober 2018). Ensomhed kender ikke til aldersgrænser eller sociale, geografiske eller uddan- nelsesmæssige skel. Ensomhed kan ramme os alle.

Rapporten »Ensomhed i Danmark – analyse af befolk- ningsdata fra 2017« udkom i slutningen af 2020 og viser bl.a., at 380.000 danskere i begyndelsen af 2017 var alvor- ligt ensomme, hvoraf 55.000 var 65 år eller ældre. Tal fra bl.a. Sundhedsstyrelsen peger ifølge ÆldreSagen på, at en- somhed koster samfundet mere end 8 mia. kr. årligt i form af f.eks. øget sygefravær, øget ledighed og øgede sygehus- udgifter.

Der er altså både store personlige og store samfundsmæs- sige omkostninger forbundet med ensomhed.

Ensomhed er ofte forbundet med både tabu og stigma. Det betyder, at mange ikke får den nødvendige hjælp og op- mærksomhed vedrørende deres livssituation.

Er man der, hvor kalenderen er tom, ingen ringer og ingen kommer spontant forbi, kan det være utrolig svært – og måske grænseoverskridende – at bryde og komme ud af isolationen.

Når ensomheden gnaver, sættes den enkeltes mentale triv- sel på prøve. Dertil kommer, at sygdom kan øge risikoen for ensomhed, ligesom mennesker med en psykisk sårbarhed eller diagnose er udsatte.

I England har man anerkendt ensomhed som en samfunds- og folkesundhedsudfordring og i forlængelse heraf taget ini- tiativ til en samlet national strategi mod ensomhed (»A Con- nected Society«, den britiske regerings strategi fra oktober 2018). Man har gennem en årrække betragtet ensomhed som

et alarmerende samfundsproblem og udviklet strategien og sikret solid opfølgning. Skotland og Wales har fulgt efter, og Norge har udviklet en strategi mod ensomhed. Senest har Japan udpeget en ensomhedsminister i februar 2021 (»Sam- men mod ensomhed – Inspirationsoplæg om en national politisk strategi mod ensomhed«, udarbejdet på baggrund af Policy Lab, Røde Kors og Ældre Sagen juni 2021) Strate- gien har det sigte – med udgangspunkt i et fælles arbejde blandt f.eks. tværfaglige sektorer, civilsamfundsorganisatio- ner, fagforeninger og erhvervslivet – at dæmme op for en- somheden.

Venstre ønsker at opstille kvalificerede, konkrete og klare mål for at nedbringe ensomheden i Danmark, så vi får sat en klar retning for, hvordan vi vil forbedre danskernes mentale trivsel. Den indsats skal stå på ryggen af, at den tidligere VLAK-regering tog en række initiativer og bl.a. afsatte 400 mio. kr. på finansloven i 2019 til indsatsen mod ensomhed blandt ældre.

Venstre vil med en national strategi mod ensomhed også styrke forebyggelsen, så vi dæmmer op for den eskalerende negative spiral, som kendetegner ensomhedsstatistikkerne.

En samlet strategi skal ud over at hente inspiration i den engelske model også tage afsæt i de strategioplæg på om- rådet, der allerede er udarbejdet som led i sektorpartnerska- ber, og andre oplæg på social- og ældreområdet, og i regi af centrale civilsamfundsorganisationers arbejde med initia- tiver mod ensomhed. Den skal udfærdiges i samarbejde med alle relevante aktører, myndigheder og Folketingets politiske partier.

Der skal sideløbende med udvikling af strategien igang- sættes relevant forskning, som kan understøtte strategiens intentioner med solid fagligt funderet viden. Der kan hentes inspiration fra forskningsarbejdet, som fulgte den nationale demenshandlingsplan2025.

Økonomi

Venstre vil prioritere 10 mio. kr. til at drive og kvalificere arbejdet hen imod en strategi og den relevante relaterede forskning. De midler vil blive afsat på Venstres forslag til finanslov for 2022.

Skriftlig fremsættelse

Jane Heitmann (V):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om en national strategi mod ensomhed.

(Beslutningsforslag nr. B 1)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.